

A kerecsensólyom védelme az Észak-alföldi régióban (LIFE21-NAT-HU-LIFE SakerRoads)

A projekt célja a fajt veszélyeztető legfontosabb veszélyforrások felmérése és azok mérséklése. A hat évig tartó projektet 75 %-ban az Európai Unió LIFE programja támogatja, amelyhez a társfinanszírozást a magyar állam, valamint a projektpartnerek biztosítják. A projektben részt vesz a Hortobágyi és a **Bükkal Nemzeti Park Igazgatóság**, a Magyar Madártani Egyesület, valamint a MAVIR Zrt. is.

A Dél-hevesi régió az 1990-es évektől kezdődően a hazai kerecsensólyom-állomány egyik legjelentősebb költőterületévé lépett elő: több más település mellett Erdőtelek közigazgatási határa is több, mint két évtizede nyújt otthont a fajnak. Ugyanakkor, a veszélyeztető tényezők felerősödése miatt napjainkban ismét a faj állomány-csökkenése tapasztalható, ami a természetvédelem jelentősebb szerepvállalását tette szükségessé.

A projekt során végzett szerteágazó védelmi tevékenységek között is kiemelendők azok a beavatkozások, melyek a kerecsensólyom zsákmányállatainak élőhelyigényeit hivatottak biztosítani. Gazdag és változatos zsákmányállat-kínálat csak változatos élőhelyviszonyok között biztosítható, melyek fontos elemét az ún. szegélyélőhelyek képviselik. Az intenzív szántóföldi környezetben a többnyire természetes vegetációval borított mezsgyék, árkok és földutak alkotta hálózat megléte alapvető feltétele a kerecsensólyom megtelepedésének és megmaradásának.

Az elmúlt évtizedek tapasztalata szerint az mezőgazdasági földhasználat egyik, ha nem a legnagyobb vesztesei éppen ezek a szegélyélőhelyek, ezért a projekt célkitűzései között kiemelt szerepet kapott azok rekonstrukciója, helyreállítása. A település kerecsensólyom által használt részén a nemzeti park igazgatóság számba vette azokat a kataszteri nyilvántartásban szereplő (azaz hivatalosan még létező) kivett művelési ágú ingatlanokat, melyek potenciális szegélyélőhelyként funkcionálhatnak, viszont a földhasználat miatt napjainkra részben vagy teljes területükön felszámolódtak. A rekonstruálandó ingatlanok mindegyike a települési önkormányzat 1/1-es tulajdonában van (lásd 1. táblázat)

Az ingatlanokon tervezett fejlesztések, időrendi sorrendben az alábbiak:

- Önkormányzat hozzájárulása (határozat formájában) – május 20.
- az ingatlanok földhivatali nyilvántartásban szereplő határainak (töréspontjainak) hivatalos kimérése – július 31.
- növényzet telepítése (pl. gyepeverék, zöldugar, méhlegelő) – szeptember 15.
- egyes helyszíneken fa – és cserjetelepítés – november 30.
- fenntartási feladatok (kaszálás, szárzúzás, karbantartás, ápolás, telepítések pótlása, stb.) – 2025 - 2028

A telepítési és fenntartási munkálatokat megbízási szerződés útján vállalkozó végzi, ez a feltételek teljesülése esetén (pályáztatás) helyben lakó vállalkozó is lehet.

A fejlesztések az ingatlanok tulajdonjogát nem érintik, a finanszírozás teljes egészében a pályázat terhére történik, az Önkormányzatnak költsége nem keletkezik!

megkereshető személyek:

Bükkal Nemzeti Park Igazgatóság

Sasvári János (30/997-32-37)

Borbáth Péter (30/349-56-88)

háttér

A kerecsensólyom (Falco cherrug) világszerte veszélyeztetett ragadozó madár, az Európai Unió állományának kétharmada Magyarországon fészkel. Jelentősebb állománya az Unióban hazánkon kívül Ausztriában, Szlovákiában és Romániában költ, emellett csak Csehországban és Bulgáriában található még néhány fészkelő pár. Hazánkban fokozottan védett, természetvédelmi értéke egyedenként 1 millió Ft.

A kerecsensólyom Magyarország kultikus madárfaja, hiszen eredetmondáink turulja nagy valószínűséggel a kerecsensólyom Altaj hegységi változata lehetett. Emellett a faj európai állományának jelentős része a Kárpát-medencében fészkel, így megőrzésében is kiemelt szerepe van a magyarországi hazai természetvédelemnek.

1.táblázat

település	hrsz.	kivett_művág.	tulajdonos	terület_m2	védett_SPA (ha)
Erdőtelek	0145	árok	Önkormányzat	5092,4926	0,50924926
Erdőtelek	0163/23	út	Önkormányzat	8152,35265	0,815235265
Erdőtelek	0163/34	út	Önkormányzat	7825,86455	0,782586455
Erdőtelek	0163/51	út	Önkormányzat	21389,54474	2,138954475